

ACTE ALE CAMEREI AUDITORILOR FINANCIARI DIN ROMÂNIA

CAMERA AUDITORILOR FINANCIARI DIN ROMÂNIA

HOTĂRÂRE

privind stabilirea unor derogări de la Normele privind revizuirea calității activității de audit financiar și a altor activități desfășurate de auditorii financiari, aprobate prin Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 18/2016

Având în vedere că prin art. 5 teza întâi din Decizia Consiliului Concurenței nr. 91/2016*) privind constatarea încălcării art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței, republicată, și a art. 101 alin. (1) lit. a) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene de către Camera Auditorilor Financiari din România, comunicată la data de 6.04.2017, Consiliul Concurenței a ordonat Camerei Auditorilor Financiari din România („Camera” sau „CAFR”), în temeiul art. 46 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare („Legea nr. 21/1996”), să înceteze practica anticoncurențială, astfel cum a fost constatată, în legătură cu verificarea de către CAFR — prin Departamentul monitorizare, control și competență profesională („DMCCP”) — a nivelului onorariilor practicate de auditorii financiari, membri ai Camerei, prin raportare la dimensionarea bugetului minim de timp pe care membrii Camerei trebuie să îl aloce unei misiuni de audit financiar, respectiv în cadrul procedurilor convenite, întrucât, prin art. 5 teza a doua din Decizia nr. 91/2016, Consiliul Concurenței a impus Camerei, în temeiul art. 46 alin. (1) lit. e) din Legea concurenței nr. 21/1996, măsuri de modificare a normelor CAFR și transmiterea proiectelor de modificare Consiliului Concurenței până la data 6.10.2017, în vederea verificării conformității cu regulile de concurență,

în scopul evitării consecințelor negative ale oricărei posibile neîndepliniri de către CAFR a unei obligații, condiții sau măsuri impuse prin Decizia Consiliului Concurenței nr. 91/2016, care constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 0,5% la 10% din cifra de afaceri totală realizată în anul anterior sancționării unei astfel de fapte, conform art. 55 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 21/1996 și calificării CAFR de către Consiliul Concurenței ca fiind o asociație de întreprinderi,

pentru asigurarea respectării caracterului obligatoriu și executoriu al ordinului dat de autoritatea națională de concurență prin art. 5 teza întâi din Decizia nr. 91/2016 până la clarificarea acțiunilor care urmează a fi întreprinse și în contextul sesizării de către Camera a instanței de contencios administrativ,

în temeiul:

— art. 6 alin. (3), art. 5 alin. (3) lit. e) și alin. (5) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/1999 privind activitatea de audit financiar, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 15 alin. (1) lit. f) și alin. (3), art. 57 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor Financiari din România, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 433/2011;

— art. 31 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2008 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și supravegherea în interes public a profesiei contabile, aprobată cu modificări prin Legea nr. 278/2008, cu modificările și completările ulterioare;

— Hotărârii Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 51/2015 privind modalitatea de adoptare a hotărârilor Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România; și

— Procesului-verbal nr. 4.691 din data de 3.07.2017 privind votul valabil exprimat de către membrii Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România,

Consiliul Camerei Auditorilor Financiari din România adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — Pentru procedurile de inspecție/revizuire pentru asigurarea calității efectuate de DMCCP în trimestrele II și III din anul 2017 asupra misiunilor încheiate până la data de 31.12.2016, se stabilesc următoarele derogări de la Normele privind revizuirea calității activității de audit financiar și a altor activități desfășurate de auditorii financiari, aprobate prin Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 18/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 538 și nr. 538 bis din 18 iulie 2016 (*Normele DMCCP sau HCAFR nr. 18/2016*):

1. Prin derogare de la prevederile art. 29 alin. (1) lit. d) din HCAFR nr. 18/2016, pentru revizuirile derulate în trimestrele II și III ale anului 2017, nota de inspecție nu cuprinde identificarea onorariilor aferente contractelor în baza cărora s-au desfășurat misiunile selectate pentru revizuirea calității.

2. Prin derogare de la prevederile art. 20 alin. (4) din Normele DMCCP, ale pct. 1 din anexa nr. 1 la norme — Obiectivele de revizuire a calității activității de audit financiar și a altor activități desfășurate de auditorii financiari și ale anexei nr. 1 la Obiective, în cazul revizuirii pentru asigurarea calității activității de audit financiar/audit statutar, efectuată în cadrul inspecțiilor derulate de DMCCP în trimestrele II și III ale anului 2017:

a) nu se selectează și nu se verifică modul de respectare de către auditorul inspectat a obiectivului prevăzut la cap. I secțiunea B pct. 8 din anexa nr. 1 la Obiective, cu următorul conținut: „Conține scrisoarea misiunii referiri privind bazele de la care pleacă calcularea onorariului sau orice aranjamente legate de facturare? (ISA 210 «Convenirea asupra termenilor misiunilor de audit» A23)”;

*) Decizia Consiliului Concurenței nr. 91/2016 nu a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.

b) nu se selectează și nu se verifică modul de respectare de către auditorul inspectat a obiectivelor prevăzute la cap. VI secțiunea B pct. 44 lit. f) și g) din anexa nr. 1 la Obiective;

c) se suspendă aplicarea prevederilor pct. 44 partea introductivă și lit. c)—e) de la cap. VI secțiunea B din anexa nr. 1 la Obiective; pe perioada suspendării se aplică următoarele prevederi: „Auditorul financiar a documentat modul de planificare a misiunii de audit financiar? Procedurile analitice pentru revizuirea acestui aspect constau în: [...] c) selectarea de către auditorul financiar a echipei de auditori corespunzători misiunii; d) documentarea bugetului de timp al misiunii; e) modul de alocare a bugetului de timp membrilor echipei de audit”.

3. Prin derogare de la prevederile art. 20 alin. (4) din Normele DMCCP și de la anexa nr. 7.1 la Obiective, în cazul revizuirii pentru asigurarea calității misiunilor de auditare a fondurilor finanțate de UE și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori (ISRS 4400), efectuată în cadrul inspecțiilor derulate de DMCCP în trimestrele II și III ale anului 2017:

a) nu se selectează și nu se verifică modul de respectare de către auditorul inspectat a obiectivului prevăzut la cap. I secțiunea B pct. 4 din anexa nr. 7.1 la Obiective, cu următorul conținut: „Scrisoarea misiunii și/sau contractul de prestări servicii conțin referiri cu privire la onorariul aferent misiunii conform recomandărilor ISRS 4400 și ISA 210 «termenii misiunii»?”;

b) nu se selectează și nu se verifică modul de respectare de către auditorul inspectat a obiectivului prevăzut la cap. VI secțiunea A pct. 6, cu următorul conținut: „A documentat auditorul financiar modul de respectare a prevederilor Normelor CAFR pentru stabilirea numărului mediu minim de ore pentru finalizarea unei misiuni pe bază de proceduri convenite?”;

c) nu se selectează și nu se verifică modul de respectare de către auditorul inspectat a obiectivului prevăzut la cap. VI secțiunea A pct. 9, cu următorul conținut: „Auditorul financiar a documentat fundamentarea onorariului licitat, ținând cont de cerințele prezentate la pct. 6—8 și stabilirea procentului pe care onorariul oferit îl deține față de suma bugetată?”;

d) nu se selectează și nu se verifică modul de respectare de către auditorul inspectat a obiectivului prevăzut la cap. VI secțiunea A pct. 10, cu următorul conținut: „A documentat auditorul financiar aspectele relevante în cazul oferirii unor onorarii care diferă semnificativ de sumele alocate de autoritatea contractantă pentru realizarea misiunii, care au fost înscrise în bugetul Proiectului? Aceste aspecte se referă la: a) precizările și detaliile furnizate în scris, cu privire la ofertă, la cererea autorității contractante, conform art. 202 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 în cazul unui preț oferit, aparent neobișnuit de scăzut (mai mic decât 85% din valoarea estimată a contractului); b) identificarea amenințărilor generate de interesul propriu la adresa competenței profesionale și a atenției convenite, generate, dacă onorariul perceput este atât de mic încât ar putea fi dificil să se realizeze misiunea în conformitate

cu standardele tehnice și profesionale aplicabile; c) evaluarea importanței amenințării generate de practicarea unui onorariu foarte mic în funcție de factorii prevăzuți de secțiunea 240 din Codul etic al profesioniștilor contabili, respectiv: natura misiunii; limitele valorilor posibile ale onorariului; baza pentru determinarea onorariului; dacă rezultatul tranzacției va fi revizuit de o terță parte independentă; d) documentarea aplicării măsurilor de protecție pentru eliminarea sau reducerea amenințării la un nivel acceptabil, recomandate de Codul etic.”

4. Prin derogare de la prevederile art. 27 alin. (3) din Normele DMCCP și de la anexa nr. 2 la Normele DMCCP, notele de inspecție întocmite de DMCCP în cadrul procedurilor de revizuire pentru asigurarea calității din trimestrele II și III ale anului 2017 se vor întocmi după cum urmează:

a) La descrierea documentelor de lucru aferente misiunilor selectate de echipa de inspecție pentru cuprinderea în revizuirea pentru asigurarea calității, paragraful 7 din nota de inspecție nu cuprinde sintagma „reprezentând ...% din volumul valoric al activității desfășurate de auditorul financiar în perioada verificată”, aplicându-se următoarea sintagmă: „cuprinzând un număr reprezentativ de dosare de audit aferente misiunilor derulate, care să permită echipei de inspecție formularea unor concluzii temeinice asupra caracterului adecvat al sistemului propriu de control al calității, conformității dosarelor de audit cu acesta și asupra modului de respectare a standardelor profesionale aplicabile și a altor reglementări emise de Camera”.

b) În cuprinsul celui de-al doilea tabel din nota de inspecție nu se evidențiază coloana denumită „Valoare (lei)” și nici rândurile intitulate „Total inspectat:”, „Valoarea contractelor” și „Procentaj din total venituri (%)”.

c) La capitolul VI, secțiunea a) din Nota de inspecție nu se prezintă pct. 6.4, iar pct. 6.5 se renumerează în mod corespunzător.

d) În tabelul din anexa nr. 1 la Nota de inspecție, la coloana intitulată „Audit financiar” și rândul VI se va indica raportul număr proceduri selectate/total proceduri ca fiind 25/50.

e) În tabelul din anexa nr. 1 la Nota de inspecție, la coloana intitulată „Proceduri convenite” și rândul VI se va indica raportul număr proceduri selectate/total proceduri ca fiind 12/21.

Art. II. — Prin derogare de la prevederile art. 14 din HCAFR nr. 18/2016, DMCCP poate efectua revizuirea calității activității desfășurate de auditorii financiari cuprinși în Programul de inspecție aferent trimestrului II al anului 2017 până la data de 31.10.2017.

Art. III. — Departamentul monitorizare, control și competență profesională va duce la îndeplinire dispozițiile prezentei hotărâri.

Art. IV. — Prezenta hotărâre se transmite spre aprobare Consiliului pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile.

Art. V. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Camerei Auditorilor Financiari din România,

Gabriel Radu